

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2017-12991
Den 3. oktober 2017

Rådsmøde (almindelige anliggender - art. 50) den 17. oktober 2017

SAMLENOTAT

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 20172

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender - art. 50) den 17. oktober 2017 forventes en forberedelse af Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017. På Det Europæiske Råd (art. 50) forventes stats- og regeringscheferne at drøfte og gøre status over, hvorvidt forhandlingerne om Storbritanniens udtræden af EU i henhold til artikel 50 i Traktaten om Den Europæiske Union kan overgå til fase to.

I marginen af rådsmødet (almindelige anliggender - art. 50) den 17. oktober 2017 vil medlemslandene have en drøftelse af genplaceringen af det Europæiske Lægemedelagentur (EMA) og den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA). Det forventes at være en overordnet politisk drøftelse blandt medlemsstaterne på grundlag af en teknisk vurdering af kandidaturene foretaget af Kommissionen. I marginen af rådsmødet (almindelige anliggender - art. 50) vil premierministeren for den medlemsstat, der varetager formandskabet, underrette de 27 stats- og regeringschefer om ministrenes drøftelse. Afgørelsen forventes at blive truffet i marginen af rådsmødet (almindelige anliggender - art. 50) den 20. november 2017.

2. Baggrund

Der afholdes rådsmøde (almindelige anliggender – art. 50) den 17. oktober 2017. I henhold til Traktaten om Den Europæiske Union (artikel 50, stk. 4) forbereder Rådet (almindelige anliggender - art. 50) møderne i Det Europæiske Råd (art. 50). Der afholdes møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017.

I marginen af rådsmødet den 17. oktober 2017 forventes der en drøftelse af genplaceringen af Det Europæiske Lægemedelagentur og Det Europæiske Banktilsynsmyndighed. Som følge af Storbritanniens udtræden af EU, skal der findes nye hovedsæder for de to agenturer, der er placeret i London, EMA og EBA. EMA er et af EU's decentrale organer med hidtidigt hovedsæde i London. Agenturets hovedansvar er beskyttelse og fremme af folkesundheden og dyrs sundhed gennem vurdering og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) blev oprettet den 1. januar 2011 som en del af det europæiske finanstilsynssystem og overtog alle eksisterende ansvarsområder og opgaver, der var tillagt Det Europæiske Banktilsynsudvalg. EBA er et decentralt EU-agentur, der arbejder for at sikre effektiv og konsekvent regulering og effektivt og konsekvent tilsyn i hele den europæiske banksektor. Det overordnede mål er at opretholde den finansielle stabilitet i EU og beskytte banksektorens integritet, effektivitet og ordnede funktion.

3. Formål og indhold

Rådet (almindelige anliggender - art. 50) den 17. oktober 2017 forventes at forberede Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017. På rådsmødet forventes EU's Brexit-chefforhandler, Michel Barnier, at give en vurdering af omfanget af fremskridt i Art. 50-forhandlingerne efter femte forhandlingsrunde, der forventes at finde sted den 9. – 12. oktober. Herefter forventes der en drøftelse af udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (Art. 50) den 19. eller 20. oktober. Udkastet foreligger endnu ikke, idet det endelige indhold vil afhænge af udviklingen frem mod Det Europæiske Råd, herunder særligt femte forhandlingsrunde.

Fjerde forhandlingsrunde er afsluttet den 28. september. Denne forhandlingsrunde bar præg af en mere konstruktiv tilgang til forhandlingerne end tidligere, hvilket skal ses i lyset af udmeldingerne indeholdt i den britiske premierminister Theresa Mays tale afholdt i Firenze den 22. september 2017. Her erkendtes det for første gang, at UK har finansielle forpligtelser over for EU samt, at man fra britiske side ved udtrædelsen af EU ikke kan fastholde alle rettigheder, der ellers kun tildeles EU's medlemslande. Samtidig blev det meldt ud, at man fra britisk side nu accepterede, at der ville være 'direkte loveffekt' af en aftale på borgerområdet. På trods af disse fremskridt er det fortsat for tidligt at vurdere, hvorvidt der kan opnås tilstrækkelig fremskridt på de centrale bodelingsemner frem til Det Europæiske Råd til oktober. Det vil afhænge af, om der er fremskridt på den femte forhandlingsrunde.

På Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017 forventes EU's Brexit-chefforhandler, Michel Barnier, at præsentere resultatet af de første fem forhandlingsrunder for Storbritanniens udtræden af EU i henhold til artikel 50 i TEU og på den baggrund anbefale, hvorvidt der er opnået tilstrækkelig fremskridt til, at forhandlingerne kan overgå til fase to. Der ventes en drøftelse blandt stats- og regeringscheferne på baggrund af Barniers anbefalinger efterfulgt af en endelig afgørelse.

EMA

I marginen af mødet i Det Europæiske Råd (Art. 50) den 22. juni 2017 godkendte stats- og regeringscheferne for EU27 proceduren forud for afgørelsen om flytning af Det Europæiske Lægemiddelagentur og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed i forbindelse med Storbritanniens udtræden af EU.

Afgørelsen om, hvor de to agenturer skal have deres fremtidigt hjemsted, bør basere sig på et objektivt og fagligt grundlag. Der er derfor indkaldt tilbud om at genhuse de to agenturer på baggrund af specificerede objektive kriterier. Forud for ansøgningsfristen 31. juli indsendte regeringen det officielle danske kandidatur. Der er inklusive Danmark 19 lande, der kandiderer til EMA. Otte lande kandiderer til genplaceringen af EBA.

Kommissionen fremlagde en teknisk vurdering af kandidaturenes opfyldelse af kriterierne ultimo september 2017. I marginen af rådsmødet den 17. oktober 2017 vil medlemslandene herefter have en drøftelse af genplaceringen. I marginen af Det Europæiske Råd (artikel 50) i oktober vil premierministeren for den medlemsstat, der varetager formandskabet, underrette de 27 stats- og regeringschefer om ministrenes drøftelse. Afgørelsen forventes at blive truffet i marginen af rådsmødet (almindelige anliggender – art. 50) den 20 november 2017.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne vedrørende Brexit ventes i sig selv ikke at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

EMA

Statsfinansielle konsekvenser

I forbindelse med danske EMA-kandidatur er der desuden midlertidigt afsat hhv. 12, 18 og 18 ekstra årsværk til EMA-opgaver i Lægemiddelstyrelsen i perioden 2017-2019. De ekstra årsværk finansieres i 2017 via opsparede midler. Merbevillingen for 2018 og 2019 indbudgetteres på FFL18. Det lægges til grund, at en del af opgaverne, svarende til 6 årsværk, finansieres via gebyrindtægter efter ca. 2,5 år, dvs. fra medio 2019. Bevillingen til de midlertidige årsværk genovervejes efter 2019 i lyset af, hvorvidt der er afklaring af udfaldet af det danske kandidatur. Bevillingen falder væk, såfremt det på dette tidspunkt ligger fast, at Danmark evt. ikke har fået værtskabet for EMA.

Regeringen har reserveret bygning til husning af EMA, der beløber sig til 49 mio. kr. i 2017. Derudover vil der være betydelige statsfinansielle udgifter forbundet med flytningen af EMA og den fremtidige husning heraf, såfremt det danske kandidatur er succesfuldt. Der lægges i det danske EMA-kandidatur op til at fritage EMA for udgifter til husleje og drift i 20 år, finansiere depositum og rekrutteringsaktiviteter samt indkøbe IT-faciliteter og møbler. Idet EMA skal genplaceres fra forventeligt april 2019, forventes størstedelen af udgifterne hertil at falde i 2019 og frem.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Placering af et agentur af EMA's størrelse i København må forventes at have betydelige positive økonomiske effekter. Ud over tilførsel af EMA's ca. 900 stillinger til København, med dertil knyttede etableringsinvesteringer i blandt andet boliger, og løbende forbrugsomsætning, afholder EMA ca. 500-600 internationale møder om året med deltagelse fra hele Europa, hvilket forventes at ville genere i størrelsesordenen 35.000 besøgende til København og ca. 30.000 hotelovernatninger om året.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

For så vidt angår artikel-50 drøftelserne kendes de andre EU-landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt. Forventningen er, at de resterende EU27-lande vil hilse udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017 velkommen.

EMA

Inklusive Danmark kandiderer 19 lande til EMA: Belgien (Bruxelles), Bulgarien (Sofia), Danmark (København), Finland (Helsingfors), Frankrig (Lille), Grækenland (Athen), Irland (Dublin), Italien (Milano), Kroatien (Zagreb), Malta (ingen by), Nederlandene (Amsterdam), Polen

(Warszawa), Portugal (Porto), Rumænien (Bukarest), Slovakiet (Bratislava), Spanien (Barcelona), Sverige (Stockholm), Tyskland (Bonn), samt Østrig (Wien).

Der er derudover otte kandiderende lande til genplaceringen af EBA: Belgien (Bruxelles), Frankrig (Paris), Irland (Dublin), Luxembourg, Polen (Warszawa), Tjekkiet (Prag), Tyskland (Frankfurt), og Østrig (Wien).

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at hilse udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017 velkommen.

EMA

Regeringen finder, at beslutningen om genplaceringen af EMA og EBA bør basere sig på de objektive kriterier opstillet for processen.

Regeringen offentliggjorde d. 8. februar 2017, at Danmark vil arbejde for, at EMA, som konsekvens af BREXIT, flyttes fra London til København. Regeringen finder, at såfremt EMA placeres i København, vil det sikre, at EMA kan fortsætte med at fungere fra dag 1. Således bør genplacering af EU-agenturer kun foregå til lande, der kan sikre optimal forretningskontinuitet. Danmark har en række styrkepositioner, som regeringen finder, vil bidrage til at sikre EMA's fortsatte virke. Danmark er dét EU-land, der investerer flest offentlige midler i forskning og udvikling per indbygger. Lægemedelindustrien i Danmark og det forskningsmiljø, der er omkring den, er meget stærkt. Danmark er det EU-land, hvor der investeres flest private midler i lægemiddelforskning per indbygger. Dette er med til at tiltrække højt kvalificerede personer, der ønsker at arbejde med patientsikkerhed og lægemidler. Miljøet er væsentligt for, at man vil kunne fastholde den høje kvalitet i agenturets fortsatte arbejde.

København tilbyder en meget velfungerende international transportinfrastruktur, hvilket vil være en afgørende livsnerve i EMA's arbejde, der årligt modtager mere end 30.000 internationale besøgende. Endeligt har København allerede stor erfaring med at være vært for internationale organisationer, og tilbyder livskvalitetsforhold, der vil kunne bidrage til at tiltrække international ekspertise.

Regeringen vil, frem mod en endelig beslutning om genplacering af EMA og EBA, fortsætte bestræbelserne for, at EMA genplaceres i København.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det danske EMA-kandidatur har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. juni 2017 til forhandlingsoplæg.